

Додаток до
Постанови Верховної Ради
України від _____ 2026 року № _____

ЗВІТ

**Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування
можливих порушень законодавства України у сфері оборони,
антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод
людини під час дії воєнного стану про виконану роботу**

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Відповідно до Постанови Верховної Ради України № 4731-IX від 17.12.2025 року утворено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану (*далі – Тимчасова слідча комісія, Комісія*).

Головою Тимчасової слідчої комісії обрано народного депутата України Гончаренка Олексія Олексійовича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ»), заступником голови Тимчасової слідчої комісії - народного депутата України Фріса Ігоря Павловича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»).

До складу Тимчасової слідчої комісії обрано таких народних депутатів України:

Бабенко Микола Вікторович — депутатська група «ДОВІРА»;

Бабій Роман Вячеславович — депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»;

Гриб Вікторія Олександрівна — позафракційна;

Забуранна Леся Валентинівна — депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»;

Загоруйко Аліна Леонідівна — депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»;

Іванісов Роман Валерійович — депутатська група «Відновлення України»;

Наливайченко Валентин Олександрович — депутатська фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»;

Пушкаренко Арсеній Михайлович — депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»;

Рудик Кіра Олександрівна — депутатська фракція Політичної Партії «ГОЛОС»;

Урбанський Анатолій Ігорович — депутатська група «Партія «За майбутнє»;

Шинкаренко Іван Анатолійович — депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»;

Яцик Юлія Григорівна — позафракційна.

Строк діяльності Тимчасової слідчої комісії – один рік з дня її утворення.

На першому, установчому, засіданні Комісії 18.12.2025 року секретарем Комісії шляхом голосування обрано народного депутата України Наливайченка Валентина Олександровича — депутатська фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Основними завданнями Тимчасової слідчої комісії визначено:

1) проведення перевірки та розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сфері оборони, у тому числі щодо використання ресурсів, необхідних для забезпечення обороноздатності держави, допущених органами державної влади та органами місцевого самоврядування під час дії воєнного стану;

2) встановлення обставин та можливих фактів порушення антикорупційного законодавства України під час прийняття рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, пов'язаних з використанням публічних коштів, державного майна та інших ресурсів під час дії воєнного стану;

3) проведення перевірки та розслідування можливих фактів порушення органами державної влади та органами місцевого самоврядування законодавства України щодо забезпечення прав і свобод людини в умовах правового режиму воєнного стану.

Звіт Комісії про виконану роботу підготовлений з урахуванням її завдань та особливостей діяльності. За звітний період Комісія регулярно проводила засідання, не менше двох разів на місяць з урахуванням календарного плану роботи Верховної Ради України.

За звітний період діяльності Комісії було:

проведено 20 засідань;

проведено 3 наради;

заслухано понад 70 представників органів державної влади, правоохоронних органів, представників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, установ, організацій, громадян;

ухвалено 9 рішень;

направлено понад 60 запитів.

II. ЕКСПЕРТНА РАДА

З метою забезпечення належного фахового, науково-методичного, аналітичного та консультаційного супроводу розслідувань, надання висококваліфікованих висновків із питань, що є предметом дослідження Комісії, Тимчасовою слідчою комісією на своєму засіданні 03.02.2026 року (протокол № 3, за наявності кворуму у кількості 10 членів Комісії) ухвалено Рішення № 3 «Про

утворення Експертної ради при Тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану», яким утворено Експертну раду при Тимчасовій слідчій комісії як консультативно-дорадчий орган, затверджено Положення про Експертну раду та її персональний склад. Координацію взаємодії з Експертною радою покладено на секретаріат Тимчасової слідчої комісії.

Головними завданнями утвореної Експертної ради визначено:

1) надання наукових та фахових консультацій з питань, що є предметом розслідування Тимчасової слідчої комісії;

2) надання роз'яснень щодо специфіки функціонування, внутрішніх процедур, регламентів та алгоритмів діяльності державних органів, установ та організацій, які делегували представників до складу Експертної ради;

3) консультування щодо практичного застосування та виконання законодавства України у відповідних галузях державними органами та посадовими особами;

4) методична допомога у підготовці та юридично грамотному формуванні проєктів запитів Тимчасової слідчої комісії з метою отримання максимально повних, релевантних даних та уникнення формальних відмов;

5) попередній аналіз документів, матеріалів та відповідей, що надходять від державних органів та установ, на предмет їх повноти та відповідності фактичним процедурам, прийнятим у відповідних відомствах;

6) участь у підготовці пропозицій до висновків та підсумкового звіту Тимчасової слідчої комісії;

7) надання методичної допомоги робочим групам Тимчасової слідчої комісії у підготовці до проведення перевірок та опитувань.

До персонального складу Експертної ради на засадах добровільності та професійності було залучено 18 висококваліфікованих фахівців, провідних юристів та представників ключових державних інституцій, зокрема: Міністерства

юстиції України, Міністерства оборони України, Офісу Генерального прокурора, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби фінансового моніторингу України, Національного банку України, ветерана військової служби.

Залучення такого широкого кола експертів та представників ключових відомств дозволило Тимчасовій слідчій комісії забезпечити всебічність, об'єктивність та неупередженість дослідження обставин у сфері оборони, антикорупційного законодавства та захисту прав громадян, а також гарантувало високу якість підготовки.

III. РОБОЧІ ГРУПИ

З метою ефективного виконання завдань, визначених Постановою Верховної Ради України від 17.10.2025 року № 4731-IX, керуючись пунктом 4 частини 1 статті 7 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», Тимчасовою слідчою комісією на засіданні 03.02.2026 року було прийнято Рішення № 2 про утворення трьох профільних робочих груп за такими напрямками:

Робоча група № 1: З питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони.

Робоча група № 2: З питань розслідування можливих порушень антикорупційного законодавства України.

Робоча група № 3: З питань розслідування можливих порушень законодавства України щодо забезпечення прав і свобод людини.

Відповідно до рішення Комісії, було затверджено такий персональний склад створених робочих груп:

1. Робоча група з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони:

Керівник робочої групи: Яцик Юлія Григорівна.

Члени робочої групи: Загоруйко Аліна Леонідівна, Хархан Микола Дмитрович, Духонченко Микола Сергійович, Ігнат'єв Олександр Сергійович, Нікітіна Алла Володимирівна.

2. Робоча група з питань розслідування можливих порушень антикорупційного законодавства України:

Керівник робочої групи: Гончаренко Олексій Олексійович.

Члени робочої групи: Бабенко Микола Вікторович, Бабій Роман Вячеславович, Гриб Вікторія Олександрівна, Загоруйко Аліна Леонідівна, Іванісов Роман Валерійович, Наливайченко Валентин Олександрович, Шинкаренко Іван Анатолійович, Яцик Юлія Григорівна, Нікітіна Алла Володимирівна.

Робоча група з питань розслідування можливих порушень законодавства України щодо забезпечення прав і свобод людини:

Керівник робочої групи: Гриб Вікторія Олександрівна.

Члени робочої групи: Бабій Роман Вячеславович, Іванісов Роман Валерійович, Фріс Ігор Павлович, Яцик Юлія Григорівна.

Для реалізації визначених цілей робочим групам було доручено виконання таких безпосередніх завдань:

1) здійснення перевірки фактів і обставин безпосередньо у місцях їх виникнення;

2) проведення попереднього аналізу витребуваних документів, матеріалів та показань перед їх подальшим розглядом на засіданні Тимчасової слідчої комісії;

3) підготовка проєктів висновків та пропозицій за відповідними профільними напрямками розслідування;

4) залучення до своєї діяльності (за рішенням Тимчасової слідчої комісії) експертів, фахівців, а також працівників правоохоронних органів;

5) збір інформації, документів та попереднє витребування необхідних для діяльності матеріалів від органів державної влади, місцевого самоврядування та підприємств незалежно від форми власності для їх подальшого опрацювання;

6) безперешкодне відвідування підприємств, установ та організацій, розташованих на території України, з метою з'ясування питань, що пов'язані із предметом розслідування;

7) проведення робочих зустрічей та опитувань, а також отримання усних або письмових пояснень від посадових і службових осіб, керівників підприємств, організацій та окремих громадян щодо обставин, які розслідуються;

8) розробка проєктів запитів Тимчасової слідчої комісії до органів державної влади та правоохоронних органів з метою отримання оригіналів або належним чином посвідчених копій документів;

9) проведення постійного аналізу повідомлень у медіа та відкритих джерелах щодо предмета розслідування для своєчасного виявлення нових фактів порушень законодавства.

ІV. ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ МАСОК-БАЛАКЛАВ ТА ШАРФІВ-ТРУБ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

Комісією окрему увагу було приділено перевірці дотримання прав і свобод людини під час здійснення мобілізаційних заходів, зокрема в контексті належної ідентифікації осіб, які діють у складі груп оповіщення.

Комісією було проаналізовано значну кількість матеріалів, що поширюються у медіа, соціальних мережах, а також долучені до звернень громадян, які надходили на адресу Комісії. За результатами моніторингу виявлено поширену практику використання представниками територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки і органів Національної поліції України окремих предметів форми одягу, а саме: балаклави, шарфа-труби, кашкету та шапки, які повністю або частково закривають обличчя службових осіб.

На зафіксованих відеозаписах задокументовано, як під час усних звернень громадян із вимогою відкрити обличчя та пред'явити службові посвідчення, уповноважені особи натомість піднімали зимові елементи одягу (шарф-труба) вище лінії підборіддя, фактично використовуючи їх як балаклаву для приховування зовнішності (матеріали доступні за посиланням: https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1RKnzYqTlXtJ5me6G0c53eKR_y9yNnASz). Також зафіксовано випадки приховування обличчя під час затримання громадян. Особи у військовій формі в м. Коростень та особи в цивільному чи чорному одязі ймовірно поліцейські перебували у головних уборах і шарфах-трубах чи балаклавах, залишаючи видимими лише очі та лоб, що ускладнює їх візуальну ідентифікацію (матеріали доступні за посиланнями: https://drive.google.com/drive/u/1/folders/19mdDXE_UgnhNwZl_x2-Uf2d-PGuydsC5, https://drive.google.com/drive/u/1/folders/14caosZrAoepNm5u0Q89_bdAPogCsthrA). Окремі матеріали демонструють одночасне перебування працівників груп оповіщення у балаклавах чорного та хакі кольорів, а також використання засобів приховування обличчя особами зі зброєю під час виконання службових обов'язків у громадських місцях (матеріали доступні за посиланнями: <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/113Ttr5dkHh8Kvdv7aaJSZFZJfEtXTwey>, https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1EI46VhssrzO0BCBk_uSX71H3VVGyedsc, https://t.me/timofii_kucher/39109).

Комісія констатує, що приховування обличчя представниками органів публічної влади під час взаємодії з цивільним населенням створює значні ризики: ускладнює або унеможлиблює подальшу ідентифікацію конкретних посадових осіб у разі перевірки законності їхніх дій, викликає об'єктивний психологічний супротив громадян та нівелює базовий принцип прозорості діяльності державних інституцій.

З метою з'ясування обставин Комісія запросила на свої засідання керівників та представників обласних, міських і районних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі — ТЦК та СП). Під час засідань народними депутатами України — членами Комісії було піднято питання щодо правомірності закриття обличч членами груп оповіщення.

На засіданні від 25.02.2026 року начальник Дніпропетровського обласного ТЦК та СП Дубовик О.Л. зазначив, що випадки закриття обличч фіксувалися переважно у 2023–2024 роках, і наразі керівництвом вживаються заходи щодо їх припинення. Водночас було наголошено на термінологічній різниці: військовослужбовцям із речового складу офіційно видається елемент обмундирування — «шарф-труба». За словами доповідача, під час інструктажів груп оповіщення начальники районних ТЦК та СП та їхні заступники окремо перевіряють екіпірування військовослужбовців та доводять заборону закриття обличчя.

Під час засідання від 24.03.2026 року начальник Харківського обласного ТЦК та СП Маркін С.О. підтвердив наявність проблеми у минулих періодах та поінформував про поставлене завдання щодо повного викорінення подібних ситуацій. Комісія звернула увагу, що використання шарфа-труби як маски-балаклави є неприпустимим, оскільки функціональним призначенням цього майна є захист від температурних факторів, а не приховування особистих даних службовця.

На засіданні від 08.04.2026 року начальник Броварського районного ТЦК та СП Теплюк Ю.О. підкреслив, що використання балаклав не є нормальною практикою, проте пояснив часте підняття шарфа-труби представниками ТЦК та СП у зимовий період виключно складними погодними умовами (низькими температурами) та тривалим перебуванням особового складу на відкритому повітрі.

Під час засідання від 29.04.2026 року заступник начальника з психологічної підтримки персоналу Закарпатського обласного ТЦК та СП Бовкуненко О.А. зазначив, що використання балаклав групами оповіщення наразі офіційно заборонено та висловив сумнів щодо масовості практики використання шарфа-труби у літній період.

Частиною першою статті 9 Закону України «Про Національну поліцію» передбачено, що поліція здійснює свою діяльність на засадах відкритості та прозорості в межах, визначених Конституцією та законами України.

Відповідно до частини третьої статті 18 Закону України «Про Національну поліцію», звертаючись до особи, або у разі звернення особи до поліцейського, поліцейський зобов'язаний назвати своє прізвище, посаду, спеціальне звання та пред'явити на її вимогу службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук.

Відповідно до статті 49 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, затвердженого Законом України від 24.03.1999 року № 548-XIV військовослужбовці повинні постійно бути зразком високої культури, скромності й витримки, берегти військову честь, захищати свою й поважати гідність інших людей, зобов'язані завжди пам'ятати, що за їх поведінкою судять не лише про них, а й про Збройні Сили України в цілому.

Відповідно до пункту 54 Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 р. № 560, під час перевірки військово-облікового документа:

уповноважений представник територіального центру комплектування та соціальної підтримки зобов'язаний назвати своє прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), посаду, а також пред'явити службове посвідчення особи, уповноваженої вручати повістки, разом з паспортом громадянина України (посвідченням офіцера, військовим квитком);

поліцейські та представники органів охорони державного кордону або їх структурних підрозділів Держприкордонслужби відрекомендовуються у порядку, визначеному наказами керівників Національної поліції та Держприкордонслужби відповідно.

Натомість Правила носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв, затверджені наказом Міністерства оборони України 20.11.2017 № 606 (у редакції наказу Міністерства оборони України від 30.06.2020 року № 238), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13.12.2017 р. за № 1502/31370, не передбачають правових підстав чи окремого механізму для приховування зовнішності або закриття обличчя військовослужбовцями ТЦК та СП під час здійснення мобілізаційних заходів.

З огляду на зазначене, Комісія констатує гостру потребу в уточненні та деталізації правил носіння форменого одягу військовослужбовцями ТЦК та СП, а також поліцейськими безпосередньо під час здійснення мобілізаційних заходів. Наявні можливі порушення та відсутність належного врегулювання механізму ідентифікації вказаної категорії осіб свідчать про необхідність ініціювання відповідних нормативних змін. Наразі Комісією продовжується активний збір та комплексний аналіз інформації, досліджуються відповіді, що надходять від профільних органів, та детально вивчається поточна ситуація на місцях. За результатами цього опрацювання Комісією напрацьовуються рекомендації Міністерству оборони України та Міністерству внутрішніх справ України.

V. ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФОТО- ТА ВІДЕОФІКСАЦІЇ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

На адресу Комісії надійшла значна кількість звернень громадян та повідомлень правозахисних організацій, а також резонансної інформації у медіапросторі щодо можливих правопорушень та конфліктних ситуацій під час здійснення мобілізаційних заходів уповноваженими особами ТЦК та СП. Моніторинг інформаційного простору вказує на наявність системної проблеми щодо можливого невімкнення портативних відеореєстраторів (бодікамер) представниками груп оповіщення, або подальшого незбереження чи вибіркового редагування відповідних відеозаписів.

З метою всебічного вивчення питання та встановлення масштабів порушень прав людини у сфері мобілізації, на засідання Комісії 09.02.2026 року було запрошено Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Дмитра Лубінця (далі – Уповноважений, Омбудсман).

У своєму виступі Омбудсман представив аналіз ситуації, навівши офіційну динаміку скарг громадян на дії представників ТЦК та СП, яка демонструє зростання:

- за 2022 рік Офісом Уповноваженого було зафіксовано лише 18 звернень;
- за 2023 рік ця цифра зросла до 514 звернень;
- за 2024 рік показник сягнув 3 319 звернень;
- за 2025 рік кількість скарг виросла у 333 рази порівняно з початковим періодом (зафіксовано 6 014 звернень).

Уповноважений окремо акцентував увагу Комісії на структурі та характері цих порушень, серед яких переважають: порушення процесуальних норм під час військового обліку, незаконне затримання та позбавлення свободи пересування

громадян, незадовільні умови перебування військовозобов'язаних на збірних пунктах, а також неправомірні дії груп оповіщення.

Для виправлення існуючої деструктивної практики Уповноважений озвучив низку вимог:

1) цифровізація та технічний контроль: Унеможливити та нормативно заборонити роботу груп оповіщення, які не забезпечені засобами технічного зчитування електронних військово-облікових документів, з метою припинення практики безпідставного примусового доставлення громадян до ТЦК та СП «для уточнення даних»;

2) невідкладне кадрове перезавантаження: Змінити підходи до комплектування ТЦК та СП, забезпечивши призначення на посади осіб, які пройшли належну психологічну та правову підготовку для коректної комунікації з цивільним населенням;

3) дотримання стандартів людської гідності: Забезпечити суворий контроль за недопущенням обмеження свободи пересування осіб на території ТЦК та СП без відповідного рішення суду, оскільки такі дії прямо суперечать статті 5 Європейської конвенції з прав людини.

Інформація та аналітичні дані, представлені Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини під час засідання Комісії 09.02.2026 року, слугували додатковою підставою для проведення подальшого розслідування щодо стану матеріально-технічного забезпечення та нормативно-правового регулювання застосування портативних відеореєстраторів як інструменту контролю та запобігання можливим правопорушенням.

Порядок організації мобілізаційних заходів та механізм взаємодії органів влади визначено Порядком проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 року № 560 «Питання проведення призову

громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період» (далі — Порядок призову).

Відповідно до пункту 11 Порядку призову, голови (начальники) районних, міських держадміністрацій (військових адміністрацій) видають розпорядження про створення груп оповіщення. Даною нормою чітко визначено склад таких груп, до якого залучаються представники:

- 1) структурних підрозділів районних, міських держадміністрацій (військових адміністрацій);
- 2) виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах рад;
- 3) підприємств, установ, організацій;
- 4) районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки;
- 5) поліцейські.

Аналогічна вимога щодо формування та функціонування груп оповіщення за участю представників ТЦК та СП і представників Національної поліції України закріплена в абзаці восьмому пункту 15 (щодо обов'язків керівників районних/міських ТЦК та СП) та в абзаці другому пункту 16 (щодо обов'язків керівників територіальних органів поліції) Порядку призову.

Пункт 15 Порядку призову дозволяє представникам ТЦК та СП здійснювати оповіщення окремо від груп оповіщення (самостійно), у разі якщо заходи здійснюються у форматі створеної групи оповіщення, присутність у її складі як представників ТЦК та СП, так і органів Національної поліції України є нормативно обов'язковою умовою.

Спільне залучення ТЦК та СП та Національної поліції України до груп оповіщення обумовлено розмежуванням їхніх повноважень. Відповідно до пунктів 25, 49 та 51 Порядку призову, право вимагати у громадян пред'явлення

військово-облікових документів та документів, що посвідчують особу, надано як уповноваженим представникам ТЦК та СП, так і поліцейським. Водночас, пунктом 54 Порядку призову передбачено, що в разі відмови прослідувати до районного (міського) ТЦК та СП виключно поліцейський, який входить до складу групи оповіщення, проводить адміністративне затримання та доставлення громадянина до такого центру.

Зважаючи на те, що група оповіщення діє як єдиний орган мобілізації, але складається з представників двох різних відомств, положення Порядку призову встановлюють обов'язок фіксації процесу для обох суб'єктів.

Відповідно до абзацу першого пункту 52 Порядку призову, під час перевірки військово-облікового документа разом з документом, що посвідчує особу, уповноважений представник ТЦК та СП або поліцейський зобов'язаний здійснювати фото- і відеофіксацію процесу пред'явлення та перевірки документів із застосуванням технічних приладів. Згідно з пунктом 53 Порядку призову, застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції автоматичної фото- та відеофіксації, уповноваженими представниками ТЦК та СП визначається Міністерством оборони України, а органами та підрозділами поліції — Міністерством внутрішніх справ України.

Відповідно до пункту 40 Порядку призову, під час вручення повістки здійснюється фото- і відеофіксація із застосуванням технічних приладів представником ТЦК та СП або поліцейським.

Таким чином, аналіз положень Порядку призову вказує на те, що обов'язок здійснення фото- та відеофіксації під час перевірки документів і вручення повісток покладається на обох суб'єктів взаємодії всередині групи — як на уповноважених представників ТЦК та СП, так і на працівників Національної поліції України. Водночас, деталізована процедура реалізації цього обов'язку, технічні вимоги до пристроїв та порядок поводження з відеозаписами для кожного

з відомств окремо визначаються відповідними наказами Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України, а саме:

1) інструкцією із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 року № 1026, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.01.2019 року за № 28/32999 (далі — *Інструкція, затверджена наказом МВС від 18.12.2018 № 1026*);

2) інструкцією із застосування територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- та відеофіксації, затвердженою наказом Міністерства оборони України від 06.08.2024 року № 532, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.09.2024 року за № 1391/42736 (далі – *Інструкція, затверджена наказом МОУ від 06.08.2024 № 532*).

Облік службових розслідувань за фактами відсутності або вимкнення портативних відеореєстраторів.

У відповідь на запит Комісії Національна поліція України констатувала, що облік службових розслідувань за фактами відсутності або вимкнення портативних відеореєстраторів (бодикамер) під час конфліктних ситуацій з громадянами в Національній поліції України окремо не передбачений та не ведеться. Порушення правил фото- та відеофіксації у переважній більшості випадків розцінюється керівництвом не як основний предмет службового розслідування, а лише як супутнє (додаткове) порушення службової дисципліни.

Відсутність виокремленого статистичного обліку таких інцидентів об'єктивно унеможлиблює встановлення точних масштабів можливих відхилень від встановлених процедур фото- та відеофіксації під час взаємодії особового складу Національної поліції України з цивільним населенням. Зазначене обмежує спроможність щодо проведення системного аналізу стану дотримання службової

дисципліни, знижує ефективність внутрішнього відомчого контролю та перешкоджає своєчасному виявленню і нормативному усуненню правових прогалин у сфері здійснення мобілізаційних заходів.

Згідно з узагальненими даними Міністерства оборони України (лист від 19.02.2026 року № 3389/7-2026/33339), упродовж 2022–2025 років за фактами відсутності або вимкнення портативних відеореєстраторів у Львівській області проведено 6 службових розслідувань, у Харківській — 3, у Запорізькій — 2.

Водночас Рівненський обласний ТЦК та СП (лист від 19.02.2026 року № 11/1/346) поінформував, що за вказаний період службові розслідування за фактами невімкнення або відсутності технічних засобів фото- та відеофіксації під час конфліктних ситуацій не призначалися.

За інформацією Волинського обласного ТЦК та СП (лист від 19.02.2026 року № 1195/1587), з моменту запровадження обов'язкового використання портативних відеореєстраторів, Військовою службою правопорядку Збройних Сил України відносно службових осіб територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки у Волинській області складено 16 протоколів про адміністративні правопорушення за статтею 172-15 Кодексу України про адміністративні правопорушення (недбале ставлення до військової служби).

Розбіжність між кількістю внутрішніх службових розслідувань та числом складених правоохоронними органами протоколів про адміністративні правопорушення вказує на потребу підвищення ефективності відомчого моніторингу за дотриманням вимог Інструкції, затвердженої наказом МОУ від 06.08.2024 № 532

Обмеження на фіксацію військових об'єктів та інформації з обмеженим доступом.

Пунктом 5 розділу II Інструкції, затвердженої наказом МОУ від 06.08.2024 № 532 передбачено, що відеозапис ведеться безперервно до завершення

виконання заходів, крім випадків загрози попадання на відеореєстратор військових об'єктів або інформації з обмеженим доступом.

Відповідно до Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затверджений наказом Служби безпеки України від 23.12.2020 року № 383, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14.01.2021 року за № 52/35674, військові об'єкти - бойові позиції військ, пункти управління, полігони, вузли зв'язку, радіотехнічні системи, бази, склади, об'єкти життєзабезпечення військ.

Відповідно до Положення про функціональну підсистему запобігання надзвичайним ситуаціям і ліквідації їх наслідків у підпорядкованих організаціях, на підвідомчих об'єктах і територіях Міністерства оборони України єдиної державної системи цивільного захисту, затверджене наказом Міністерства оборони України від 08.05.2019 року № 220, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22.05.2019 року за № 546/33517, військові об'єкти - об'єкти Міністерства оборони України, Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту.

Відповідно до ст. 21 Закону України «Про інформацію» інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація. Конфіденційною є інформація про фізичну особу, інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, а також інформація, визнана такою на підставі закону. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, якщо інше не встановлено законом. Відносини, пов'язані з правовим режимом конфіденційної інформації, регулюються законом. Порядок віднесення інформації до таємної або службової, а також порядок доступу до неї регулюються законами.

Аналіз наведених норм свідчить, що закріплений в Інструкції, затвердженій наказом МОУ від 06.08.2024 № 532, перелік винятків охоплює

надмірно широке коло об'єктів, правовий статус яких залишається невизначеним під час здійснення мобілізаційних заходів. Зокрема, у відомчому регулюванні відсутня конкретизація щодо можливості здійснення відеофіксації безпосередньо на території та приміщеннях ТЦК та СП.

Зазначений підхід створює суттєві ризики обмеження прав громадян на об'єктивну фіксацію подій, оскільки дозволяє припинити документування можливих правопорушень з боку службових осіб під приводом потрапляння на відеореєстратор військових об'єктів або інформації з обмеженим доступом. Разом з тим, в Інструкції, затвердженій наказом МВС від 18.12.2018 № 1026, подібні застереження щодо припинення зйомки відсутні.

З огляду на це, Тимчасова слідча комісія констатує, що забезпечення конфіденційності та захисту відомостей про військові об'єкти має досягатися не шляхом повної заборони чи припинення відеозйомки в процесі взаємодії з цивільним населенням, а через механізми надійного захисту інформації. Відповідно до пунктів 1, 8 розділу IV Інструкції, затвердженої наказом МОУ від 06.08.2024 № 532, сервер зберігання відеозаписів повинен розміщуватися в межах контрольованої зони, не мати з'єднань з будь-якими глобальними мережами, а технічні прилади та сервери зобов'язані забезпечувати конфіденційність, цілісність, доступність інформації та відповідати вимогам статті 8 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

Особливості застосування засобів відеофіксації під час адміністративного затримання та доставлення громадян.

У ході розслідування встановлено логістичні та технічні чинники, які унеможливають забезпечення безперервної фото- і відеофіксації під час перевезення громадян.

Попри законодавчу вимогу щодо забезпечення безперервного відеозапису, у випадках здійснення поліцейськими адміністративного затримання та доставлення громадян до районних (міських) ТЦК та СП за порушення правил

військового обліку або відмову від отримання повісток про виклик, особовий склад обох відомств зазвичай переміщується роздільно. Поліцейські перебувають у службовому автомобілі органів Національної поліції України, тоді як затримана особа перевозиться у транспортному засобі ТЦК та СП, що повністю унеможлиблює технічну фіксацію процесу її безпосередньої доставки органами Національної поліції України.

Крім того, портативні відеореєстратори (бодікамери), закріплені на форменому одязі, здійснюють запис виключно у фронтальному напрямку попереду уповноваженої особи. Відповідно, якщо громадянин перебуває збоку або поза зоною прямої видимості об'єкта, зокрема в салоні автомобіля, події повністю випадають з поля зору камери.

Зазначені обставини підтверджують, що використання виключно індивідуальних портативних пристроїв є недостатнім, а поточна практика потребує нормативного врегулювання в частині обов'язкової фіксації салонів транспортних засобів стаціонарними технічними заходами.

Строк зберігання відеозаписів.

Інструкцією, затвердженою Наказом МОУ України від 06.08.2024 № 532 передбачено, що строк зберігання на сервері фото- та відеозаписів з портативних відеореєстраторів становить 30 днів з дати завантаження відповідної інформації. Разом з тим, строк зберігання відеозаписів за рішенням керівника ТЦК та СП може бути збільшено у разі:

1) використання їх у рамках розслідування кримінального провадження та/або в провадженнях у справах про адміністративні правопорушення як джерел доказів;

2) під час розгляду скарг на дії чи бездіяльність уповноважених представників під час здійснення їх повноважень;

3) під час надання інформації на адвокатський запит або запит правоохоронного органу;

4) фіксації надзвичайних подій за участю особового складу ТЦК та СП;

5) інших подій, якщо вони можуть бути використані в процесі службової діяльності ТЦК та СП, під час проведення службових розслідувань.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про звернення громадян», загальний строк розгляду звернень становить до одного місяця з дня їх надходження. Комісія звертає особливу увагу на те, що профільне законодавство імперативно пов'язує початок перебігу строку розгляду з моментом надходження та офіційної реєстрації документа до відповідного органу, а не з моментом його відправлення громадянином через засоби поштового зв'язку.

У зв'язку з тривалістю пересилання кореспонденції та реєстрації документів, остаточне формування відповідей на скарги громадян чи запити адвокатів може здійснюватися після спливу 30-денного терміну, коли первинна відеоінформація в автоматичному режимі безповоротно видаляється з сервера. При цьому ухвалення рішення про продовження строку зберігання матеріалів відеофіксації, які можуть містити відомості про обставини правопорушення, покладено на керівника тієї самої установи, правомірність дій службових осіб якої оскаржується, перевіряються.

Практика застосування вказаної норми підтверджується інформацією, що надійшла від регіональних органів військового управління. Офіційними листами Волинського обласного ТЦК та СП від 19.02.2026 року № 1195/1587 та Рівненського обласного ТЦК та СП від 19.02.2026 року № 11/1/346 констатовано автоматичне видалення відеоінформації після закінчення визначеного 30-денного терміну.

Аналогічно Бучанський районний ТЦК та СП у листі від 15.05.2026 року № 17/4831 поінформував про відсутність технічної можливості надати матеріали відеофіксації щодо обставин перебування адвоката на території установи 04.01.2025 року, посилаючись на автоматичне вилучення даних зі спливом 30 календарних днів після їх збереження.

Наведені факти відображають вплив установленого строку зберігання даних на можливість формування матеріалів під час розгляду звернень, оскільки запитувана відеоінформація вилучається в автоматичному режимі до моменту вчинення відповідних процесуальних дій або надання відповідей по суті.

З метою подолання виявлених системних прогалин, усунення нормативних колізій, забезпечення належного рівня захисту конституційних прав громадян та посилення прозорості мобілізаційних заходів, Комісією було прийняте рішення:

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

1.1. Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 року № 560 «Питання проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період», передбачивши імперативну заборону на здійснення заходів оповіщення та перевірки документів групами оповіщення, у разі незабезпечення як щонайменше одного уповноваженого представника територіального центру комплектування та соціальної підтримки, так і щонайменше одного поліцейського, які входять до складу такої групи, справними технічними засобами зчитування електронних військово-облікових документів та справними засобами безперервної відеофіксації, або у разі несправності таких засобів у будь-кого з них.

1.2. Внести зміни до абзацу першого пункту 52 Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 року № 560, передбачивши обов'язковість ведення безперервної відеофіксації процесу пред'явлення та перевірки документів як уповноваженим представником територіального центру комплектування та соціальної підтримки, так і поліцейським, у разі здійснення зазначених заходів у складі групи оповіщення, до складу якої включено поліцейського.

1.3. Внести зміни до абзацу першого пункту 52 Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період,

затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 року № 560, передбачивши обов'язкове обладнання усіх автомобільних та інших транспортних засобів, що залучаються для здійснення заходів оповіщення, доставлення та перевезення резервістів і військовозобов'язаних до територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (збірних пунктів, військових частин), незалежно від місця виявлення таких громадян чи здійснення їх адміністративного затримання поліцейським, який входить до складу групи оповіщення, справними технічними засобами безперервної відеофіксації для здійснення відеозапису всередині салону таких транспортних засобів протягом усього часу перевезення та доставлення.

2. Рекомендувати Міністерству оборони України:

2.1. Внести зміни до Інструкції із застосування територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- та відеофіксації, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 06.08.2024 № 532, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.09.2024 року за № 1391/42736 у частині строку зберігання на сервері фото- та відеозаписів з портативних відеореєстраторів, збільшивши такий строк до мінімальних 90 календарних днів.

2.2. Доповнити Інструкцію із застосування територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- та відеофіксації, затверджену наказом Міністерства оборони України від 06.08.2024 № 532, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.09.2024 року за № 1391/42736 нормою щодо заборони вимкнення засобів відеофіксації уповноваженими особами під час здійснення мобілізаційних заходів, зокрема, але не виключно, під час перебування громадян у приміщеннях, будівлях та на прилеглий території територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки

визначити випадки, порядок та підстави припинення відеофіксації з урахуванням вимог законодавства у сфері захисту інформації, державної таємниці та режимних обмежень.

2.3. Забезпечити обладнання транспортних засобів, що залучаються для перевезення та доставлення призовників, військовозобов'язаних та резервістів, технічними засобами безперервної відеофіксації всередині салону.

2.4. Внести зміни до відомчих наказів з метою впровадження окремого (виокремленого) статистичного та аналітичного обліку службових розслідувань, які призначаються за фактами відсутності, невімкнення або «втрати» даних з портативних відеореєстраторів (бодікамер) військовослужбовців ТЦК та СП під час здійснення ними заходів оповіщення та перевірки військово-облікових документів громадян.

2.5. Забезпечити обов'язкове призначення уповноваженими керівниками службових розслідувань за кожним фактом незастосування портативного відеореєстратора (бодікамери) або незабезпечення збереження відеозапису під час здійснення заходів оповіщення та перевірки документів, незалежно від наявності скарг громадян або інших можливих супутніх правопорушень, з метою притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності.

3. Рекомендувати Національній поліції України:

3.1. Внести зміни до відомчих наказів з метою впровадження окремого (виокремленого) статистичного та аналітичного обліку службових розслідувань, які призначаються за фактами відсутності, невімкнення або «втрати» даних з бодікамер поліцейських під час їхньої участі в групах оповіщення.

3.2. Забезпечити обов'язкове призначення уповноваженими керівниками Національної поліції України службових розслідувань за кожним фактом вимкнення портативного відеореєстратора (бодікамери) або незабезпечення збереження відеозапису під час здійснення заходів оповіщення та перевірки документів, незалежно від наявності скарг громадян або інших можливих

супутніх правопорушень, з метою притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності.

4. Рекомендувати обласним та Київській міській військовим адміністраціям під час здійснення заходів щодо матеріально-технічного забезпечення призову громадян, в частині виділення автомобільних та інших транспортних засобів для територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, забезпечити фінансування та обладнання такого транспорту технічними засобами безперервної відеофіксації всередині салону.

5. Рекомендувати Військовій службі правопорядку Збройних Сил України здійснити заходи щодо посилення зовнішнього контролю та моніторингу за дотриманням військовослужбовцями ТЦК та СП вимог чинного законодавства України в частині обов'язкового ведення відеофіксації.

VI. ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТА КОНТРАКТІВ З ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ»

Тимчасова слідча комісія приділила окрему увагу дослідженню діяльності ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» — одного з ключових українських виробників ударних безпілотних авіаційних комплексів. Необхідність комплексного аналізу контрактів та фінансових потоків підприємства обумовлена не лише значними обсягами його державного фінансування, а й резонансними фактами, що набули публічного розголосу через матеріали досудового розслідування НАБУ. Зокрема, йдеться про оприлюднені факти аудіофіксації розмов («плівки») між Міндічем Т.М. та на момент запису Міністром оборони України Умеровим Р.Е. щодо можливого розподілу часток у компанії «ФАЙЄР ПОІНТ», отримання фінансової вигоди, а також тривалих переговорів представників компанії, що пов'язується з громадянином Міндічем Т.М., стосовно викупу 50% акцій підприємства за суму близько 100 мільйонів доларів США. З метою перевірки ймовірних фактів політичного лобізму, прихованого впливу на оборонні закупівлі та з'ясування

реального стану виконання державних контрактів, Комісією було проведено детальний аналіз закупівель, опрацьовано значну кількість інформації від ключових органів сектору безпеки й оборони, а також заслухано керівництво компанії, зокрема під час робочих виїздів членів Комісії до центрального офісу та безпосередньо на виробничі потужності підприємства.

Загальні відомості про підприємство та виробничі показники.

Під час засідання Тимчасової слідчої комісії 13.05.2026 року співзасновником та головним конструктором ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» Штілерманом Д.Л. та директором компанії Скалигою Є.В. було надано інформацію щодо поточного стану підприємства:

Товариство створене у листопаді 2022 року, частки у статутному капіталі розподілені наступним чином: Штілерман Д.Л. — 97,5%, Скалига Є.В. — 2,5%. Початкові приватні інвестиції у запуск виробництва становили до 2 млн доларів США.

ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» здійснює розробку та серійне виробництво лінійки ударних безпілотних літальних апаратів (моделі FP-1, FP-2, FP-5), дрон-ракети «Фламінго», прототипу ракети FP-7 та проводить випробування балістичної ракети FP-9.

Згідно із посиланням Штілермана Д.Л. на дані Генерального штабу Збройних Сил України, понад 55% дальніх ударів за 2025 рік було завдано із застосуванням продукції підприємства (а саме БПЛА FP-1).

Обсяг сплачених підприємством податків за минулий звітний рік становив понад 434 млн гривень. Власна оцінка ринкової капіталізації компанії, за твердженням її керівництва, складає понад 2,5 млрд доларів США (із посиланням на оцінки інвестиційних банків у межах 5,8 млрд доларів США).

У межах дослідження ймовірних фактів політичного лобізму та тиску на оборонне підприємство, Комісією було заслухано свідчення Штілермана Д.Л.

щодо зафіксованих у публічному просторі матеріалів досудового розслідування НАБУ.

Під час надання показань Штілерман Д.Л. повідомив, що:

Протягом майже одного року (до серпня 2025 року) представниками громадянина Міндіча Т.М. велися переговори щодо викупу 50% акцій ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» із фінальною пропозицією у розмірі близько 100 млн доларів США.

Зазначену угоду не було укладено з ініціативи Штілермана Д.Л. через неможливість підтвердження легальності походження коштів Міндіча Т.М. та спроби залучення підставних осіб («фронтування»).

Оприлюднені у матеріалах НАБУ факти аудіофіксації розмов між Міндічем Т.М. та, на момент запису, Міністром оборони України Умеровим Р.Е. щодо розподілу часток у компанії «ФАЙЄР ПОІНТ» та отримання фінансової вигоди («кешауту»), за твердженням Штілермана Д.Л., не відповідають дійсним обставинам. Штілерман Д.Л. категорично заперечив участь посадових осіб Міністерства оборони України у капіталі підприємства чи процесах ухвалення рішень, охарактеризувавши зміст розмов фігурантів як «демонстрацію власної значимості».

Для з'ясування обсягів державних коштів, перерахованих на користь підприємства з 24.02.2022, Комісія скерувала запити до профільних органів державної влади. За результатами опрацювання отриманих відповідей Комісія встановила наступне:

1. Органи державної влади, у яких відсутні договірні відносини з ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ»:

Згідно з відповіддю Служби безпеки України, за результатами опрацювання звернення Комісії, встановлено повну відсутність договірних відносин та перерахувань коштів Службою безпеки України до ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» у період з 24.02.2022 по дату надання відповіді.

Згідно з листом Міністерства внутрішніх справ України, Національна гвардія України, саме міністерство та центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, не укладали договорів (контрактів) на закупку продукції оборонного призначення та не здійснювали перерахування коштів на користь ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» за вказаний період.

2. Органи державної влади, що перебувають у процесі надання інформації або надали правові роз'яснення.

У відповідь на запит Міністерство оборони України повідомило, що запит стосовно надання інформації щодо укладання, фінансування та виконання державних контрактів (договорів) з ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» наразі опрацьовується. З огляду на необхідність підготовки значного обсягу документів, надання повної відповіді потребує додаткового часу, у зв'язку з чим Міністерство оборони України звернулося з проханням про продовження терміну розгляду запиту відповідно до вимог чинного законодавства.

3. Встановлені факти реалізації державних контрактів.

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України (*далі — Держспецзв'язок*) підтвердила фінансово-господарську діяльність із ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ».

Закупівлі здійснювалися в межах реалізації експериментального проекту відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2023 № 256. Держспецзв'язком здійснювалися закупівлі безпілотних авіаційних комплексів «FP 1» (комплектації FP-1.2 та FP-1.3) на підставі письмових звернень (потреб) від Збройних Сил України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Національної гвардії України та 10 Територіального вузла урядового зв'язку.

Відповідно до умов Договорів між Департаментом забезпечення Держспецзв'язку та ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ», які були надані Держспецзв'язком

ціна одиниці Товару встановлена на підставі розрахунку ціни (Калькуляції), сформованої виконавцем з урахуванням експертних висновків, виданих Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз від 07.06.2023 року № 18488/23-54, від 12.12.2023 № 28486/23-54, від 07.03.2024 № 3309/24-54. У ціну за одиницю товару включалися всі витрати з урахуванням податків і зборів, що сплачуються або мають бути сплачені виконавцем у зв'язку з виконанням своїх зобов'язань за договором. Водночас передбачено, що вартість договору може бути зменшена залежно від потреб замовника в товарі, а також від реального фінансування видатків. Рівень прибутку виробника за калькуляцією становив 25%.

У межах аналізу договорів встановлено такі факти контрактів:

Договір № 326-30 від 17.08.2023 (підписаний начальником Департаменту забезпечення Держспецзв'язку Мокренком В.М. та директором ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» Скалигою Є.В.) на поставку 5 комплексів БПАК «FP 1». Загальна сума договору становила 120 727 750,00 грн. Проте Додатковою угодою № 326-30/2 від 13.12.2023 комплектацію змінено на «FP-1.2», а загальну суму контракту було зменшено до 118 897 405,00 грн.

Договір № 338-30 від 21.08.2023 (підписаний начальником Департаменту забезпечення Держспецзв'язку Мокренком В.М. та директором ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» Скалигою Є.В.) на поставку 15 комплексів БПАК «FP 1». Загальна сума договору становила 362 183 325,00 грн. Додатковою угодою № 338-30/1 від 22.12.2023 комплектацію змінено на «FP-1.3», а загальна сума договору склала 362 183 250,00 грн., зменшившись на 75 грн.

Проте окрім загальної суми, змінам піддається додаток 3, який передбачає розрахунок ціни (калькуляцію). У початковому варіанті, складові одного комплекту передбачали:

безпілотний літальний апарат (БПЛА) (10 од.),

пульт ручного керування (1 од.),

наземна станція керування (1 од.),
інструкція з експлуатації (10 од.),
паспорт БпЛА (10 од.),
навчання.

Після внесення змін до договору (додаткова угода № 338-30/1 від 22.12.2023) складові одного комплекту були відкориговані. Кількість БпЛА не змінилась, проте змінилась ціна та комплектація на «FP-1.3». Ціна була зменшена з 24 090 670,00 до 22 067 787,00 за 10 БпЛА, проте загальна сума договору не отримала значних змін за рахунок розширення складових ціни, а саме було додано:

реактивний прискорювач (10 од. 1 323 000,00),
стенд для стартового прискорювача з тримачем (89 420,00 грн),
пакувальні спеціально обладнанні причепи (3 од. 534 741,00 грн),
стіл для збирання (2 од. 1 740,00 грн),
ЗІП (Запасні частини, інструменти, приладдя) пакет (87 412,00 грн).

Разом з тим, вартість деяких інших попередніх складових ціни була зменшена: пульт ручного керування з 16 530,00 грн до 11 020,00 грн та наземна станція керування з 35 625,00 грн до 27 700,00 грн за одиницю.

З договором № 326-30 від 17.08.2023 ситуація ідентична.

Решта договорів не мають додаткових угод і зміни в них не вносились, а розрахунок ціни (калькуляція) в них не має значних відмінностей від тих, які в додаткових угодах до договорів № 326-30 від 17.08.2023 та № 338-30 від 21.08.2023. Зокрема, до кожного комплекту входять по 2 столи для збирання.

Аналіз наданих актів приймання-передачі товару свідчить про системні порушення вимог до оформлення первинних документів, передбачених статтею 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Зокрема, документи містять критичні недоліки, такі як відсутність обов'язкових

реквізитів: посад осіб, що прийняли товар, фактичної адреси приймання товару, а також відомостей про довіреності та доручення, які б підтверджували повноваження отримувачів. Окремо встановлено факт невідповідності між посадовими особами, визначеними у преамбулах актів як уповноважені отримувачі, та особами, що фактично підписали ці документи без посилання на жодні розпорядчі підстави для такого підпису. Вказані обставини унеможливають ідентифікацію відповідальних осіб, ставлять під сумнів легітимність кожної операції з приймання товарно-матеріальних цінностей та свідчать про неналежну організацію внутрішнього документообігу, що в цілому створює умови для неможливості підтвердження факту законного отримання товару.

Комісія продовжує збір та комплексний аналіз інформації щодо закупівель у ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ». Зокрема, опрацьовуються отримані матеріали від Адміністрації Держспецзв'язку, а також очікується повна відповідь від Міністерства оборони України, яка наразі перебуває на стадії підготовки відомством. Остаточні висновки будуть сформовані після опрацювання всіх документів.

Аналіз процедур погодження концентрацій в Антимонопольному комітеті України.

Комісією виявлено суттєві розбіжності між свідченнями керівництва ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» та офіційними даними державного регулятора.

Під час надання показів 13.05.2026 року Штілерман Д.Л. зазначив, що підприємством підписано угоду (Buy-In Agreement) про залучення інвестицій від іноземного суверенного фонду в розмірі 758 млн доларів США в обмін на 30% частки компанії. При цьому Штілерман Д.Л. стверджував, що відповідний пакет документів перебуває на розгляді в Антимонопольному комітеті України (далі — АМКУ) вже близько 9 місяців, а рішення штучно затягується.

Згідно з офіційною відповіддю АМКУ від 28.05.2026 (вих. № 3389/7-2026/120225), заява ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» та іноземного фонду про надання дозволу на концентрацію дійсно надходила до АМКУ 30.12.2025 року. Однак, у зв'язку з невідповідністю заяви вимогам Положення про порядок подання заяв, АМКУ не прийняв її до розгляду та повернув заявникам листом від 14.01.2026 року. Протягом січня – травня 2026 року повторних заяв від зазначених суб'єктів до АМКУ не надходило.

Свідчення Штілєрмана Д.Л. у частині тривалого (тривалістю 9 місяців) розгляду заяви в АМКУ станом на травень 2026 року спростовуються матеріалами АМКУ. Документи були повернуті заявникам у встановлений законом строк без розгляду по суті.

Щодо придбання активів Ірини Терех.

На підставі відповіді АМКУ підтверджено, що 12.02.2026 року розпочато офіційний розгляд справи про концентрацію щодо набуття ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ» контролю над компанією, що належить громадянці Терех І.В. (директору з виробництва ТОВ «ФАЙЄР ПОІНТ»). Станом на 28.05.2026 розгляд справи триває.

Уповноважені представники учасників концентрації відмовилися надати Комісії інформацію щодо сум угоди та точного найменування об'єкта придбання, посилаючись на режим конфіденційності та безпекові ризики для оборонного сектору України в умовах воєнного стану. Запити від правоохоронних органів щодо цієї операції до АМКУ не надходили.

Комісія продовжує збір та комплексний аналіз інформації щодо діяльності підприємства, а також можливий вплив фігурантів справи «МІДАС». Остаточні висновки та результати дослідження будуть представлені за підсумками опрацювання всіх матеріалів.

VII. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ МІЖВІДОМЧОЇ ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ, СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

Тимчасовій слідчій комісії з наявних джерел та під час заслуховування учасників засідання стало відомо про ймовірні проблеми у взаємодії між правоохоронними органами та Державною службою фінансового моніторингу України (далі — *Держфінмоніторинг*). Зокрема, наявна інформація про можливі випадки несвоєчасного надання Держфінмоніторингом матеріалів аналітичних досліджень та відповідей на запити правоохоронних органів, а також випадки тривалого розгляду і затягування процесів аналізу фінансових операцій фігурантів резонансних проваджень. Оскільки Держфінмоніторинг є ключовим органом у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, затримки в його роботі та недостатнє сприяння суттєво впливають на ефективність і оперативність досудового розслідування кримінального провадження щодо, так званої, справи «МІДАС», яке здійснюється детективами Національного антикорупційного бюро України (далі — *НАБУ*) під процесуальним керівництвом Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (далі — *САП*).

З метою всебічного дослідження цих фактів, Комісія спрямувала офіційні запити про надання інформації до НАБУ, САП та Держфінмоніторингу щодо стану їхньої міжвідомчої взаємодії та обміну даними у межах кримінальних проваджень.

У наданій відповіді НАБУ зазначено, що наразі не вбачається системних проблем чи перешкод у взаємодії НАБУ та САП.

Разом з тим, НАБУ повідомити наступне:

Детективи Національного бюро здійснюють регулярну взаємодію із Держфінмоніторингом за такими основними напрямками:

1) направлення запитів до Держфінмоніторингу щодо перевірки обставин, які можуть свідчити про наявність ознак легалізації майна, здобутого злочинним шляхом, та подальше отримання відповідей на такі запити;

2) отримання узагальнених матеріалів щодо виявлення ознак легалізації майна, здобутого злочинним шляхом, підготовлених за ініціативою Держфінмоніторингу.

Під час першого варіанту взаємодії детективи Національного бюро ініціюють проведення моніторингу фінансових операцій, щодо яких є підозри вважати, що вони пов'язані з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом. Результат зазначеного моніторингу надається у вигляді узагальненого матеріалу. У випадку встановлення нових обставин, які не відображено в узагальненому матеріалі, Держфінмоніторинг надає додаткові узагальнені матеріали.

У разі другого варіанту взаємодії Держфінмоніторинг за власною ініціативою проводить моніторинг фінансових операцій, про які йому стало відомо під час виконання своїх функцій і, у випадку належності виявлених правопорушень до компетенції Національного бюро, надає на розгляд узагальнені матеріали.

Упродовж 2025 року детективи Національного бюро надсилали до Держфінмоніторингу близько 120 запитів, на які отримано майже 200 відповідей (враховуючи додаткові відповіді на окремі запити). При цьому звернули увагу, що просте математичне порівняння кількості запитів та отриманих на них відповідей не дає релевантної інформації, оскільки на частину із запитів Держфінмоніторинг надавав відповіді у декілька етапів (різними листами) протягом тривалого проміжку часу, у той час, як інша частина запитів залишається на сьогодні без відповіді.

Загалом НАБУ констатували, що взаємодія Національного бюро та Держфінмоніторингу здійснюється на прийнятному рівні, однак існують окремі випадки несвоєчасного або неякісного виконання запитів Національного бюро

щодо перевірки обставин, які можуть свідчити про наявність ознак легалізації майна, здобутого злочинним шляхом.

Наприклад, на запит від 18.11.2024 № 52-055/34446 (додаткові листи від 07.03.2025 № 522-055/6893, від 04.06.2025 № 522-055/16126) відповідь надано через рік (вх. № 055/28300-00-ДСК від 19.11.2025). На запит від 13.01.2025 № 51-055/875 надано узагальнені матеріали у листопаді та грудні 2025 року (вх. № 055/29253-01-ДСК від 28.11.2025, вх. № 055/30310-00-ДСК від 09.12.2025). Крім того, станом на початок 2026 року так і залишився фактично невиконаним запит від 19.02.2025 № 541-055/5172.

Також НАБУ зазначили, що мають місце окремі випадки, коли такі ініціативно надіслані узагальнені матеріали не можуть бути використані для безпосереднього виконання завдань Національного бюро. Однією з таких причин є те, що Держфінмоніторинг не завжди враховує особливості підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування яких здійснюється детективами Національного бюро (ч. 5 ст. 216 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України)).

Типовим прикладом є надсилання до Національного бюро матеріалів щодо колишніх високопосадовців, які вчинили підозрілі фінансові операції вже не перебуваючи на відповідних посадах. У таких випадках працівники Національного бюро передають узагальнені матеріали до належного правоохоронного органу. Крім того, трапляються випадки, коли узагальнені матеріали, які були ініціативно підготовлені Держфінмоніторингом, обмежувалися лише припущенням про сумнівність та/або підозрілість тієї чи іншої фінансової операції без зазначення які саме дії містять, на думку автора, ознаки конкретних кримінальних правопорушень. Такий підхід до складання узагальнених матеріалів значно ускладнює оцінку повідомленої інформації з точки зору наявності підстав для внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань і початку розслідування відповідно до вимог ч. 1 ст. 214 КПК України. У цьому випадку надана інформація потребує додаткової детальної

перевірки із залученням ресурсів Національного бюро та займає значний час. За результатами проведеної інформаційно-аналітичної роботи Національне бюро у частині випадків дійшло до висновків про відсутність в узагальнених матеріалах достатніх відомостей, які б вказували на ознаки кримінальних правопорушень, підслідних детективам Національного бюро.

Також НАБУ повідомили, що наказом Національного бюро від 23.08.2024 № 149-А створено робочу групу з питань удосконалення співпраці між Національним антикорупційним бюро України та Державною службою фінансового моніторингу України та затверджено її персональний склад. Зокрема, 02.12.2025 було проведено чергову робочу нараду між Держфінмоніторингом та Національним бюро. Предметом обговорення було покращення взаємодії між цими органами, а також узгодження спільних дій з метою реалізації заходів на виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2020 № 220. За результатами роботи вищевказаної робочої групи у 2025 році між Національним бюро та Держфінмоніторингом забезпечено впровадження захищеного електронного каналу зв'язку для інформаційного обміну.

Спеціалізована антикорупційна прокуратура у своїй відповіді повідомила, що упродовж тривалого часу Державною службою фінансового моніторингу України ініціативні узагальнені матеріали фінансового моніторингу до САП не надсилаються. У зв'язку з цим надати інформацію про результати їх опрацювання, а також встановити можливі недоліки чи прогалини в підготовці таких матеріалів з боку САП не видається можливим.

Державна служба фінансового моніторингу України у своїй відповіді чітко зазначила, що за позицією Держфінмоніторингу, системні проблеми, методологічні розбіжності, процедурні перешкоди або конфліктні ситуації у взаємодії між з НАБУ та САП відсутні. Факти необґрунтованої відмови у задоволенні запитів Держфінмоніторингу, адресованих НАБУ та САП теж відсутні.

Також Держфінмоніторинг зазначила, що ними впроваджено сучасні аналітичні рішення та здійснюється їх постійне вдосконалення. Відбулось кадрове перезавантаження служби та збільшення підрозділів фінансових розслідувань: 2/3 співробітників зосереджені на розслідуваннях. Створено 5 самостійних департаментів фінансових розслідувань для підвищення якості роботи.

Здійснено заходи щодо розширення інформаційного обміну між Держфінмоніторингом та іншими органами – учасниками антилегалізаційної системи. Збільшуються можливості проводити аналіз з використанням інформаційних джерел, кількість яких постійно зростає. Так, протягом 2025 року забезпечено доступ до 16 нових реєстрів державних органів.

Як результат вжитих заходів Держфінмоніторингом протягом 2025 року підготовлено та направлено до правоохоронних органів 1441 матеріал, що на 37% більше, ніж протягом 2024 року (1053 матеріали). У вказаних матеріалах сума фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією коштів, та із вчиненням кримінального правопорушення, становить 272,7 млрд гривень, що у 4 рази більше, ніж протягом 2024 року (62,6 млрд гривень).

Окремо під час заслуховування на засіданні Комісії директор НАБУ Кривонос С.Ю. зазначив, що після засідання іншої парламентської Тимчасової слідчої комісії та виникнення публічного резонансу співпраця з Держфінмоніторингом продемонструвала позитивну динаміку. За його словами, служба почала регулярно надсилати проміжні запити (близько одного на тиждень) та розкривати ланцюги руху грошових коштів. Крім того, рішенням фінмоніторингу було заблоковано 115 мільйонів гривень на рахунках групи компаній, які допомагали вносити заставу за окремих фігурантів злочинної організації у справі «МІДАС». Водночас Керівник НАБУ підкреслив, що ці заходи та розкриття фінансових ланцюгів за внесені кошти, які наразі перебувають на рахунках у Вищому антикорупційному суді, можна і необхідно було зробити значно швидше, до моменту публічного розголосу проблеми.

Протягом звітнього періоду Тимчасовою слідчою комісією здійснено комплексний обсяг роботи, спрямований на всебічне встановлення обставин справи «МІДАС». В межах засідань Комісії було заслухано широке коло посадових осіб, представників державних органів та ключових фігурантів, чії свідчення та пояснення зафіксовано у відповідних стенограмах. Наразі Комісія зосереджена на глибокому аналізі отриманих показань та посянень, а також детальному опрацюванні наданих документів, що може дозволити виявити суттєві факти та встановити причинно-наслідкові зв'язки у розслідуваному питанні.

Систематизація накопиченої інформації, порівняльний аналіз отриманих матеріалів та звірка даних із офіційними позиціями державних органів тривають і є основою для підготовки підсумкових висновків, що забезпечить об'єктивність та ґрунтовність результатів розслідування.

VIII. ВИСНОВОК

За результатами шести місяців роботи Тимчасова слідча комісія робить висновок, що визначений постановою обсяг завдань у сфері оборони, антикорупційного законодавства, прав та свобод людини є надзвичайно масштабним. Протягом звітнього періоду було накопичено значну кількість інформації та документів, які наразі перебувають на стадії активного вивчення. Повне і всебічне розслідування всіх обставин не може бути завершене у шестимісячний строк, що потребує додаткового часу для аналізу та підготовки фінального звіту, який міститиме висновки та пропозиції.

«за» – 9,

«проти» – 0,

«утрималися» – 0

«не голосували» - 1.

ІХ. ПРОПОЗИЦІЇ

Керуючись Законом України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», Комісія пропонує взяти до відома цей звіт про виконану роботу та продовжити роботу Тимчасової слідчої комісії на визначений Постановою Верховної Ради України від 17.12.2025 № 4731-ІХ строк діяльності Тимчасової слідчої комісії.

